

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	4 Korona
Fél évre	2 Korona
Negyed évre	1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP MEGJELEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyil-t-é-ri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl

Okuljunk!

A község jelenlegi jegyzőjét, Koncz Lajost erősen kompromittáló visszaélésnek jött nyomára a járási főszolgabíró, a ki az elmúlt hétfőn kezdte meg évi szokásos vizsgálatát Mindszent község előjáróságánál, hogy részletes tájékoztatást szerezzen a tisztviselők minden irányu tevékenységéről.

A vizsgálattal kiderített adminisztratív jellegű bajokról nem is szólunk. Biztosak vagyunk róla, hogy azok mielőbb orvosoltatni fognak.

Sokkal nagyobb baj az, hogy közpénzeknek jogtalan fölveteléről esik szó.

Olyan közpénz vándorolt a jegyző zsebébe, a mihez a jegyzőnek semmi jussa sem volt. Olyan pénzt vett föl a községi pénztárból, a mit néki kifizetni se lehetett volna, mert az nem az övé. Azt nem adta néki senki; azt nem is kérte senkitől; s azt csak úgy kapta meg, hogy az előjáróság kikerülésével, annak tudtán kívül, saját tekintélyének érvényesítésével vitte keresztül az összeg folyósítását.

Nem követünk el semmi indiskrecziót a dolognak nyilvánosságra hozatalával, mert hiszen a főszolgabíró már kiadta határozatát, melylyel Koncz Lajos aljegyző és Gál Vendel közpénztárnok ellen elrendelte a fegyelmi eljárást, sőt úgy hirdik, hogy a felfüggesztés is be fog következni.

Koncz Lajos terhére, illetőleg a közpénztár rovására a fegyelmi határozat szerint megállapított, hogy Koncz Lajos az idén három esetben előbb vette föl a pénztárnál jegyzői fizetését, mint ahhoz joga lett volna.

A márcziusi fizetését fölvette február 15-én, az áprilist márczius elsején, s a május havit márczius 30-án.

Igazán elszomorító dolog, hogy éppen a község első tisztviselője nyújt példát az ilyen, vagy ehhez hasonló visszaélésekre.

De ez még csak hagyján. Van ennél sokkal különösebb eset.

Tudvalévő dolog, hogy a mikor a járási főszolgabíró Sóllya Gyula csongrádi főjegyzőt helyettesítette Pap Akos állására, a képviselőtestület Sóllya Gyulának 1900 koronát ajánlott föl éves tiszteletdíjképpen, a mely összegből egy hónapra 158 korona 32 fillér járt nevezett főjegyzőnek.

Tudjuk azt is, hogy Sóllya Gyu-

la két hónapi itt működése után lemondott állásáról, visszament Csongrádra. Lemondatták példátlan erőszakossággal éppen azok, a kik Koncz Lajosnak ígérték oda a főjegyzőséget, s őt akarata ellenére belekényszerítették egy olyan küzdelembe, a mit Koncz Lajosnál sokkal különb emberek se vivhatnak meg a győzelem reménységével.

Koncz Lajosnak azonban — úgy látszik — tetszett ez a játék, mert nemcsak hogy beképzelte már magát a főjegyzői székbe, de belé is ült, mert a vizsgálat adatai szerint a saját fizetésén túl már két alkalommal fölvette a főjegyzői fizetést is, annak daczára, hogy főjegyzőnek még meg nem választották, javadalmát meg nem állapították, se képviselőtestület, se előjáróság részére egy árva fillért se utalványozott: ő mégis fölvevett a közpénztárból 316 korona 64 fillért. 158 korona 32 fillért fölvevett márczius 19-én, s ismét ugyanily összeget június 9-ik napján.

Igazán megáll az ember eszé a naivságnak azon az utólérhetetlen mértékén, a mely Koncz Lajosnak ezt az eljárását jellemzi.

A község első tisztviselője, a kinek tudnia kell, hogy a rendszeres illetményeken túl soha, senkinek, egy árva fillér se fizethető ki a közpénztárból előjárósági utalványozás nélkül, elköveti azt a hallatlan vakmerőséget, hogy akkor, midőn helyettesi minőségben való alkalmaztatásának jutalmát a képviselőtestülettől még csak nem is kérte, s annál kevésbé kapta meg, a jóreménység fejében kiállit két nyugtát 316 korona 64 fillérről, ezeket a nyugtákat még csak meg se mutatja az utalásra hivatott előjáróságnak, viszi a pénzkezelőhöz, s annak az egyszerű embernek a gyarlóságát használja föl arra, hogy ő általukon oly pénzhez jusson, a mi nem az övé, hanem a község tulajdona.

Szomorú dolog. Okuljunk rajta tisztelt képviselő urak!

Mért történt meg ez a visszaélés, megmagyarázza a Koncz Lajos védekezése.

Csekély fizetése van. Szegény ember. Sok kiadása akadt. Pénzre volt szüksége. Ezért tette.

Képviselő urak, okuljunk.

Az a rendszer, a mit Mindszent község követ a tisztviselők javadalmának megállapításánál, mint nagyon

szomorú példák mutatják, rossz volt eddig, rossz ma, de nem lehet jó a jövőre sem.

Ha becsületes munkát, önzetlen odaadást, tiszta kezet, tudást és jellemességet kívánunk a köztisztviselőtől, biztosítsuk néki legalább a nyugodt megélhetést.

A község szolgálatában vagyont még senki se gyűjtött. A kik nyomortól üzetve tönkre mentek még erkölcsileg is, hej de sokan akadnak.

Képviselő urak, okuljunk.

A Koncz Lajos esete nagyon nagy intőpélda számunkra.

Az igazgató ur tüntet.

A tiszántuli járás főszolgabírójára, hivatali kötelességéből kifolyólag, a múlt hétfőn megkezdte Mindszent község előjáróságánál szokott évi hivatalos vizsgálatát.

Bár a szokásos keretekben indult is meg az, ez a vizsgálat egészen szokatlan visszaélésekről rántotta le a leplet.

Tudomásunk szerint, eddigelé nem volt nálunk szokásban, hogy egyes tisztviselők hónapokkal előbb vegyék fel a fizetésüket a közpénztárból, mintsem annak fölvetelét a törvény megengedi. Még kevésbé találunk arra példát, hogy egy tisztviselő olyan közpénzt vágjon zsebre, a mit részére a pénztárnál ki nem utaltak.

Azt mutatja mégis a vizsgálat eredménye, hogy Koncz Lajos aljegyző önjogulag olyan 316 korona 64 fillért gancsolt el, a mely pénznek fölveteléhez néki semmi joga nem volt, nem lehetett, s ha azt a nyugtát hivatalból saját felelősségére érvényesítette, ezen cselekményeért fegyelmi, sőt büntetőjogi felelőséggel is tartozik.

Teljes hírelt érdemlőleg megállapított, hogy Koncz Lajos aljegyző fölvevett a községi közpénztárból 316 korona 64 fillért, a mely összeg soha az övé nem volt.

A közpénztárból, a költségvetés keretén túl, csak a képviselő-testület utalhat fizetéseket.

Koncz Lajosnak jutalmul, munkadíjban, vagy fizetésjavítás címén Mindszent község közönsége ezt a pénzt nem utalványozta soha; hogy egy ilyen összeg fölveteléhez joga lehetne, arra néki a képviselő-testület reménységet se nyújtott.

Mégis Koncz Lajos elkövette azt a vakmerőséget, hogy zsebre vágott olyan közpénzt, a mit nem kért és nem is kapott meg a községtől; megjutalmazta önmagát a közpénztárból akként, hogy nyugtáit még csak a bírónak sem mutatta meg;

megszavazás, kiutalás nélkül elemelt a közpénztárból 316 korona 64 fillért csak éppen úgy, hogy a hatalma alatt álló gyöngye pénztárnokot szelid nyomással rábirta a jogosulatlan pénz kifizetésére.

Kétségtelen, hogy ezt a pénzt jogosulatlanul, érdemtelenül vette föl. Jogos, törvényes és igazságos dolog volt hát vele szemben, hogy az ellenőrző hatóság, mihelyt tudomására jutott a visszaélésnek, rögtön folyamatba tette a fegyelmi eljárást.

Másutt, becsületes közviszonyok mellett, a hatóságnak ilyen föllépése csak megnyugvásra, tetszésre és méltó elismerésre számíthat. Nálunk — mint szomorúan tapasztaljuk, — az igazságos eljárás bizonyos körökben visszatetszéssel találkozik.

Mindszenti község diszpolgára, a község pénzéből élődk takarékpénztár igazgatója, — a mint tudomásunkra esett, — ma délelőtt 9 órakor Konez Lajos védelmére bizalmas értekezletre hittá össze a község képviselőit. A meghívó szerint „a községet lényegesen érdeklő ügyről“ akar tanácskozni az igazgató ur. A beavatottak szerint tiltakozás készül a főszolgabíró erőszakos, önkénykedő eljárása ellen, mert hogy ez az erős kezű ember még a sógor-kománás jegyző ur visszaéléseit se hagyja megtorlás nélkül.

Szóval a takarékpénztár tiltakozik.

De hát t. község, legyünk végre tisztában a dologgal: miféle köze is van sajátképpen ennek a vergődő pénztárnak a község közügyeihez?

Azon a czímen gyűjti tán össze az igazgató ur a takarékpénztár helyiségébe a község képviselőit, mert azt hiszi, hogy ha a község százezer koronája egyelőre a kezei közé került, a pénzzel együtt ráülhet a képviselők józan eszére és becsületes meggyőződésére is?

Ohó, tekintetes igazgató ur, tessék csak leszállni arról a kehes paripáról!

Az igazgató urnak módjában áll dönteni a fölött, hogy kinek adjon kölcsönt a saját takarékpénztárból; joga van hozzá, hogy saját szempontból ítélje meg valakinek egyéni, vagy telekkönyvi hitelképességét: de ha ön kardot ránt a községi közpénztár megszarolása mellett, mi a tisztesség nevében tiltakozunk az ellen, hogy önnek, mint takarékpénztári igazgatónak jogában állna a képviselőtestület tagjait gyűlésre hini össze abba az intézetbe, a hol egyesek tán épp úgy vannak érdekelve, mint ön, tekintetes igazgató ur!

Ön, tek. igazgató ur, személyeskedik. Mi nem tesszük azt, épp azért nem is szólunk az ön takarékpénztáráról. Ha belekényszerít, tudunk erről a jeles intézetről akár könyvet is írni.

Méltóztassék tehát csak tiltakozni. Méltóztassék fehérre mosni a kedves szecsent.

A hol szükség lesz majd a szavakra, ott leszünk mi is. Mert mi is polgárok vagyunk ám. Nem öltözünk ugyan tüntető diszbe, csak egyszerű nyárspolgárok vagyunk. De a hol az igazság megvédelmezéséről, a visszaélések megfékezéséről esik szó: észben, lélekben való tiszta meggyőződést bizony nem kérünk kamatra a takarékpénztártól, mert ilyen tőkéje annak aligha akadna.

Csak tessék tüntetni, tiltakozni tekintetes igazgató ur!

Egy képviselő.

Mindszenti haladásának alapja.

A községek életében a haladás, vagy a hanyatlás az, mi jellemzi a lakosok életrealitását vagy tehetetlenségét.

A mit köznyelven „maradiságnak“

avagy „stagnálásnak“ szoktak bélyegezni, az nem egyéb mint hanyatlás, mert az életben s így a községek életében is megállás nincs, — csak haladás, vagy hanyatlás lehet. Nem tagadjuk, egyes dolgok magukban stagnálhatnak, de e stagnálás szülő oka a többi közérdekű dolgok, intézmények hanyatlásának, ezért mondjuk a „maradiság“ már magában véve nem is kis foka a hanyatlásnak.

Ha községünk állapotát vesszük bírálatlunk boncz-kése alá, arról győződünk meg, hogy e község az utolsó negyedszázadban tett akkora lépést a haladás terén, minőt egy század nem tett. Erdeme, hogy a multak hibáit is kiköszörölni, megtette ezt is nem csak, hanem ezzel egyetemben úgy a kultura, mint a gazdálkodás mezéjén roppant vívmányokat ért el, mik századokra vetik előre jótékony éltető sugaraikat.

De van maradiság is, mi a szembezőkö hanyatlás bélyegét hordja magán, erről is megfogunk emlékezni.

Mindszenti haladása tulajdonképpen a hetvenes években kezdődik, midőn számottevő áldozattal szaporította iskoláinak számát, tehát a népnevelést, a nép művelődését, — mi föalapja minden szellemi s anyagi haladásnak — tüzte ki céljával.

Lassan, döcögve haladt előre, mert három nagy akadály gátolta haladásában: a pénz, a pénz, s harmadszor is a pénzhiány.

Közgazdasága e községnek nem volt, — a kiélt s folyton ros kezekbe került s a rabló gazdálkodásnak kiszolgáltatót községi tanyaföld bizony! bizony! édes keveset szolgáltatott a község konyhájára!

Legelője, — tehén járása — a jámbor óhajok világába tartozott. S e körülmény nagyon fokozta a megélhetés nehézségeit. Alig tizenhat darab tehén képezte a lakosság jószágállományát, ezek szájbére is több

TÁRCZA.

Népdalok.

(A Tisza vidékről.)

I.

Nem tudom én, hogy miért,
Rajongok a szókéért.
Mért szeretek
Csak szókéket
Igazán.

Pedig lám a szőke is.
Valamennyi mind hamis.
Égy sem szeret
Már engemet igazán.

II.

Minden este a kapuba kiállok,
Arra jönnek az arató leányok,
Hej, ha köztük volna az a barna is,
Velük mennék, bizony isten magam is.

III.

Akarszőke, akár barna,
A menyői lány, mind egyforma.
Minden legény tetszik neki.
De babáját hűn szereti.

Akár szőke, akár barna,
Az asszony is mind egyforma,
Bármint hizeleg urának,
Csak szeretőt tart magának.

Összegyűjtötte: Pósa Aranka.

A kivándorlók pénze.

Népesedésünk és nemzeti erőnknek állandó nyílt sebét képezi már több mint

két évtizede kivándorlási ügyünk. Megdöbentő adat, hogy 1885-től 1895-ig lefolyt évtized alatt csupán Amerikába 200.000 magyar honos vándorolt ki. S még ennél is jellemzőbb közigazdasági állapotaink sa nyarúságára, hogy tavaly 43.000, sőt ez évben már 114.000 volt kivándorlóink száma.

Mindeddig egyedül az államtól várta mindenki a baj orvoslását s erre teoriában hathatós szereket is ajánlottak, de ezek gyakorlatilag nem voltak kivihetők.

A kormányok — az eddigiek is és még fokozottabb mérvben a mostani — sok jóakarattal, de eszközök hiányában kevés sikerral, küzdött e téren.

Végre most kezd rájönni a közvélemény, hogy nemcsak az államnak, de a társadalomnak is kötelessége, hogy tegyen minden lehetőt a szegényletes állapotok megszüntetésére.

A társadalom munkára hívására az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ adta meg az impulzust, mely egyik gyűlésén bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására.

Az államnak egyelőre az volna a teendője, hogy ha már nem szüntetheti meg a tömeges kivándorlás indító okát, legalább igyekezzék megvédeni a már kivándorolt, de hazájukhoz azért többé kevésbé hű maradt polgárait. Es erre már eszközei is vannak a kormánynak.

Köztudomásu, hogy kivándorlóink egy rész új hazájában megtalálja a keresett munkát, a megélhetést, — bár nélkülözések árán — még itthon maradt családtagjainak is tud pénzsegélyt küldeni. Sőt nagy azoknak száma, kik nem bizva az amerikai pénztintézetekben, magyarországi

bankban helyezi el megtakarított pénzét.

Ama amerikai tótság pld. milliókra rugó feles keresetét a pánszláv fátbank utján juttatja az itthon való kezeihez, a mivel hozzájárulnak e bank vagyonának szaporításához is s ez okainál és következményeinél fogva a nemzetiségi törekvések javára válik.

Az amerikai magyarok már körülményesebb eljárással juttatják haza megtakarított pénzüket. Ők t. i. elmennek a jegyzőhöz s ennek segélyével, mag egy ottani s egy budapesti bank segélyével a magyar postatakarékpénztárnak küldik be pénzüket. Ez könyvecskét állít ki részükre s elküldi az illető jegyzőnek, ki viszont ki adja azt a betevőnek. Könnyen elképzelhető, hogy ezen eljárás, bár a postatakarékpénztár dícséretes módon díj és portómentesen végzi a maga dolgát, a négyezeres közvetítés utján nemcsak hosszadalmas, de költséges is a betevő részére.

Lépjön ki tehát a postatakarékpénztár a konservativság kerékvágásából és ne féljen újítást próbálni.

Allítson föl Amerika azon néhány városában, hol magyar kivándorlók zöme lakik Havletonban Clevelandban s egyebütt megbízható pénztintézeteknél oly exporiturákat, melyek közvetlenül átvehetnek, a magyar intézmények iránt még új hazájukban is bizalommal viselhető, kivándorlótól takarékbetétet a m. k. postatakarékpénztár részére. Nemzetiségi és pénzügyi szempontból is, de már azért is üdvös lenne ez, mert így még is csak valami kontaktusban állnának szülőhazájukkal — szegény amerikai magyarok.

mint 16 frtba került, e nagy díjért is csak járást kapott a szegény jószág, legelőt nem. Siralmas állapotok voltak ezek. Az újabb társadalmi mozzanatok következtében az igények hatványozva szaporodtak. A civilizáció gőzerővel lépett fel: a vízszabályozás, a kulturális ügyek — mint telhetetlen Moloch kerültek előtérbe, — óriási kiadások neheztedek ránk s mindezek alap hiányában megoldásukat az adók mód nélküli felszoktatásában, s részben az adósság szaporításában találták.

Jött az 1886-ik év. Egész deliciával gondolunk vissza ez esztendőre, mert ez évben: „új nap fényle reánk, annyi veszély után“. Ertjük a földvétele s regále váltást. Igen a föld tulajdon tartjuk mi Mindszenti rohamos haladásának alapjával.

Mondjam e mily óriás előny háramlott e községre a földvételeből? Nem szükséges, mert hiszen ez előnyt a fejletlen gyermek is ismeri. Sorra szedjem-e mi mindenre helyt áll a váltási pénztár? Mily terhekkel szabadította meg a lakosságot? Szóval nem-e ezen szerencsés vagy szerzésnek köszönhető, hogy a lakosság az elviselhetetlen terhek alatt össze nem roskadt?

Nem kell mindezek magyarázatához kommentár, tudja, érzi e község minden fia, hogy e község felvirágzását a földvétele üdvös voltában fogja feltalálni. Nagy összeg, mit évenként a föld árának törlesztésére fordítunk, ide járul, hogy a föld jövedelméből szép összegre rugó tartalék alapot is teremtettünk, még is szép összeg járulhatunk közéleti igényeink megvalósításához. A fiak — utódaink — pedig, midőn elérkezend az az idő, a melyben a vételár letörlesztetik, oly tetemes összeggel járulhatnak szülőhelyük felvirágoztatására, minővel — a lakosság megerősítése nélkül — vármegyénk egy községe sem járulhat közéleti céljainak s haladásának előmozdítására.

Van tehát sarkantyunk, de kérdés, tudjuk-e azt pengetni, vagyis más szóval kitudjuk-e aknázni birtoktestünkben rabló gazdálkodás nélkül mindazon előnyöket, mikkel az kecséget? Oly kérdés, mi komolyabb megfontolásra ad okot. Nem vitathatjuk el községünk kezelőségétől az iparkodást, a törekvést, minél fogva szíves lélekkel igyekszik a föld jövedelmét kiaknázni, s azt célirányosan a község jól felfogott érdekeinek előmozdítására fordítani.

Azonban minden igyekezetük dacára sem térhetünk ki annak hangoztatása elől, hogy a föld kezelése körül nem kis maradiságot tapasztalunk, a mi egyrésztől lohasztja az állattenyésztés várható sikerét, másrésztől az állattenyésztő lakosság zsebébe is belenyul rossz karban levén a község legelője.

Ez az a maradiság mire fentebb céloztunk s mit röviden a következőkben ismertettünk:

Nem tartjuk rosszakarat kifolyásának e maradiságot, hajlandók vagyunk azt azon körülménynek tulajdonítani, miszerint a földet s egyáltalán a község gazdálkodását vezető egyéneinkben nincs meg a kellő szakértelem, nincs bátorságuk új beruházásokat eszközölni, pedig a pénzszedéshez is pénz kell, vastag hajlandóság van bennük a nyugodt dolgokat nem há-

borgatni, szóval maradjon minden a régi- len, az évről évre mutatkozó hiányok: minők a föld termőképességének fellépése, a közlegelő hanyatlása szolgáljon hátrányára azoknak, a kik turják azt a földet, vagy jószágaikkal ellepik a közlegelőt. (!)

Teljesedni látjuk azon régi találó közmondást: a mi tulajdonkép senkié, — hanem közvagyon, — azzal senki sem törődik.

Ez észrevételek megtételére birt bennünket az, hogy a szántóföldek kezelése nem áll másból, mint árverés és pénzbekasszalásból.

Ezen kívül pedig még fontos feladatok várnak a gazdálkodókra: a trágyázás, — el is van rendelve, — de nincs kellőleg ellenőrizve, végrehajtva. E fontos tényező nélkül pedig a pénzbekasszalásnak is hova hamarabb magva szakad. Ez az egyik hiány, a mit gazdálkodásunk körül sajnos tapasztalunk.

A közlegelőnk meg éppen siralmas állapotban van, a szó szoros értelmében „járásá“ fajult az, s a közlegelő nevet nem érdemli többé.

Aralmas gazzal van az már felfordulva, mit a jószág meg nem eszik, s mitől már májusban sem legelhet. Egy része a legelőnek szérűskertté alakított, — ez ellen azonban kifogást nem emelünk, — de az már bírálaton aluli tény, hogy nyomtató helylyé teszik egy negyed részét a közlegelőnek.

Minek hever ily szép darab föld oly elhagyatottan, szántóföldnek nem szántóföld, legelőnek haszontalan. Igaz, hogy a váltás épp úgy megkapja egy darab telen után a 20 korolát, mintha térdig járna a jószág a fűben, csak hogy ez a lakosságon bosszulja meg magát, mert a rossz jószág bénítja a lakosság adóztatási képességét, s nehezíti megélhetését.

Rég sürgeti e lap a legelők lelkiismeretesebb gondozását, szellettette az öntözési rendszert is, de vakoknak a színek-ről, süketeknek a hangokról beszélni hiábavaló dolog. Hát mit tegyenek a kezelők a közlegelővel? Gondozzák. Hogyan gondozzák? megmondja egy szakember a következőkben:

„Nézzük hát miben nyilvánuljon a a rétek és legelők gondos és helyes ápolása? Az első és fődolog a rétek és legelők fogasolása, megporhanyítása; mert ezáltal megkönnyítjük a víz és levegő behatolását, elősegítjük a gyökerek erőteljes fejlődését, fokozzuk a fűvek bokrosodási képességét, kiirtjuk a gyomot, megkönnyebítjük az oldott trágyaneműk beszívargását. Azt mondhatná valaki ez utóbbi kitételekre, hogy hát a rétekre trágya is kell Bizony kell; mert hiszen a réti növények épp oly természetű, mint a talaj gazdaságát, mint a szántóföldi növény. S e tekintetben ma már semmi nehézség sem merülhet föl, mert hiszen az országszerte megindult kísérletezések eredményeiből levonhatjuk magunknak a következtetést, hogy a káli és foszforsavtartalmu műtrágyákkal nemcsak jó eredményeket lehet elérni, hanem azok határozottan nélkülözhetetlenek.

Ujabbán a rét ápolás terén még egy nevezetes újabbítással találkozunk. Egy

németországi gyáros: Laske, oly rétművelő ekét szerkesztett, mely a gyepet szalagokban lehántja, felemeli s eközben a gyep alatti földet 8—10 cm. mélyen megporhanyítja, s az ezalatt felemelt gyepet ismét visszafekteti. Ezen eljárás célja a rét talajának lehető tökéletes megporhanyítása. Az ekéknek ezen újabb alakját már hazai gazdaságainkban is megpróbálták s úgy vagyunk értesülve, hogy nem egészen siker nélkül.“

Eddig a közlemény.

Ha nem is mindent, legalább valamit tegyenek az utmutatásból a legelők javítására, mert az alapot, — mely egyedüli alapja a község jelenlegi s jövő jólétének — a legjobb karban tartani, lelkiismeretbe vágó kötelesség.

VEGYESEK.

— Árpád-ünnep Pusztaszeren. Messze vidékre szülő fényvel folyt le vasárnap Pusztaszeren, a hét vezér vérszerződésének szent helyén a honalapító Árpád emlékünepe. A szegedi Szombatosok társaságáé az érdem, hogy ez az ünnep minden évben megtartatik s az ő érdeme, hogy ezuttal is méltó siker koronázta. Az ünnepen több ezer ember vett részt, kik már kora hajnalban talpon voltak, hogy jelen lehessenek az ünnepségen. Reggel 5 órakor gyülekezett a nagy számú közönség a szegedi Kossuth-Lajos-sugáruti tüzoltólaktanya előtt s hosszú kocsisorban vonultak, az országúton Pusztaszerre. A közönség túlnyomó része azonban már hajnali három órakor indulva, gyalogszerrel tette meg az utat. Mindannyian fél 8 órakor érkeztek a történelmi nevezetességű Árpád-szobor elé hol tábort ütöttek. Kilenc órakor V á r a d y Gyula szegedi hitoktató isteniszteletet tartott a szabadban, majd pedig szent beszédet mondott. Ezután a szombatosok dalosköre elénekelt a Himnuszt, mire Tashler József dr. elszavolta Rostkowitz Arthur hírlapíró „Pusztaszer“ című alkalmi költeményét. A szép költemény nagy batást ért el. Lendületes ünnepi beszédet mondott ezután Kószó István dr. szegedi ügyvéd, melynek minden mondatát percenkig éljenezte a lelkesült tömeg Csényi Gyula saját költeményét szavolta el, mire Lábdy Antal tartalmas beszéddel bezárta az ünnepséget, buzdítva az egybegyülteket, hogy ezt a zarándokutat tegyék meg ezután is legalább egyszer minden esztendőben. A Szózat eléneklésével a lélekemelő, hazafias ünnepély véget ért. A nagy közönség még bevárta a délután négy órakor kezdődő nagy népünnepélyt és sokáig gyönyörködött benne.

— Bál. A helybeli iparos és kereskedő ifjuság f. hó 18-án bálrendez, melyre a következő meghívót bocsájtották ki: „Meghívó. A mindszenti iparos és kereskedő ifjuság 1901. évi augusztus hó 18-án Keresztes Ferenc vendéglői helyiségében a kör könyvtára javára zártkörű táncmulatságot rendez, melyre kívül címzett urat és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség: Löwy Imre, Heiman Jenő, Szakál Mihály, Seres Sándor, Zántó István, Schwáb Jenő, Neumann Sándor, Spi-

tzer Izidor, Nagy Gyula, Bozó Mihály Pap Antal, Bánfi Johákim. Belépti-díj személyenként előre váltva 1 kor., este a pénztárnál 1 kor. 20 fillér. Kezdeté 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Büchler Gábor, Schwarcz Ignác és Pánczél Károly urnaknál és a rendezőségénél. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Esküvő.** I r i c z Berta kisasszony, Iricz Rózsa tanítónő kedves nővére, f. hó 12-én esküszik örök hűséget a mindszenti ier. templomban Neuvirth Albert urral. Sok szerencsét!

— **Bucsu-estély.** Szegvárról írja levelezőnk: A váci egyházmegye főpásztora tisztelendő Tóth József segédlelkész urat községünkben Halasra helyezte át. Mielőtt a közbecsülésben álló szeretve tisztelt derék lelkész Szegvárnak „Isten hozzád“-ot mondott volna, nagyszámu barátai és tisztelői a társadalom minden rétegéből azzal tisztelték meg a távozót, hogy tiszteletére a „Polgári Kör“-ben társas vacsorával egybekötött bucsu-estélyt rendeztek. Képviselve volt ezen a bucsu-estélyen — melynek a legkedélyesebb hangulatban csak a hajnali órák vetettek véget — a tanítói kar, a községi előljáróság, az „Iparosok és Kereskedők Olvasóköre“, a szegvári katolikus kör és az iparos ifjuság. Az első pohárköszöntőt dr. Sebők Adolf községi orvos ur mondotta. Sajnálataának adott kifejezést a fölött, hogy társadalmunk a távozóban egyik tevékeny és ügybuzgó tagját veszíti el; de másrészt örömmel tölti el az a tudat, hogy a mi kedves tisztelendő urunknak, aki az itteni társadalomnak kedvence volt, kiváló tehetségei érvényesítésére újabb állomáshelyén tágabb tér nyílik. — Rubovszky István kántor ur is megható szavakban vett bucsut az ünnepelttől, mint a kivel a hívek lelki épülésén karöltve munkálkodott. — Gémes József bíró ur az előljáróság nevében köszöntötte fel a távozót. Talpraesett beszéd kíséretében rózsahimbóhoz hasonlítván őt községünkbe jövele idejében, a teljes pompájában illatozó rózsához most, midőn tőle fájó szívvel bucsut veszünk. — Ternai György az „Iparosok és Kereskedők Olvasóköre“ nevében, Kovács László az ifjuság és Hevesy István tanító a tanítói kar nevében vett bucsut az ünnepelttől. — Döme Ferencz az ünnepeltnek szüleinek üritett poharat, egyben indítványára az ünnepelő közönség a tisztelendő urnak Jászberényben lakó szüleit sürgönyileg üdvözölte. Üdvözölő sürgönyt a szülőknek a katolikus kör is küldött. — Végül Tóth József tisztelendő ur csaknem könnyekig meghatva mondott közönetet azon kitüntetés-számba menő ünneplésért, a miben ötöt, bár, szerinte, arra érdemeket sem szerzett, részesítik. Arra kéri a jelenlevőket, hogy tartsák meg őt továbbra is szeretetükben és baráti jóindulatukban. Részéről igéri, hogy: valamint a napnak a csendes folyamban visszatükröződő képe nem változik, bárhová veti is a sors ötöt, a szegváriak iránt érzett őszinte szeretete és baráti érzelmei sem változnak meg soha sem.

Tóth József tisztelendő urnak — a kiben különben lapunk egyik munkatársát

is üdvözöljük, — a magunk részéről is szerencsét és boldogságot kívánunk újabb állomáshelyén.

— **Szerencsétlen fuvarozás.** Majdnem szerencsétlenség érte f. hó 6-án este Stanosó Reszta bolgár kertész. — A mint a tiszai átkelési utszakason a rompán felhajtatott, a sáros uton egyik lova felbukott s maga után rántotta a másik lovat és 15 mm. teherrel megrakott kocsit is a mintegy 8 méter mélységű gödörbe. Szerencsére kisebb ütésekön kívül sem emberben sem állatban kár nem esett.

— **Tüzesetek.** Az elmúlt július hóban 6 ízben jelent meg a vörös kakas járásunk területén. Tüzesetet jelentett Mindszenti, Szegvár, Mágócs, Fábán-Sebestyén s két ízben Derekegyháza község előljárósága. Szerencsére az elemi csapás sehol sem öltött nagyobb mérveket, s a kár biztosítás folytán megtérült.

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos
Weisz Ignác.

Hirdetmény.

A t. közönséget tisztelettel értesítem, hogy a Tiszán a következő tüzelő fáim vannak:

Gyertyánfa mágla szerint 10 méter hosszban, 2 méter magasban ölenként **26 korona.** Egyes ölekbe rakva **25 korona.**

Tölgyfa mágla szerint 10 méter hosszban, 2 méter magasban ölenként **24 korona.** Egyes ölekbe rakva **22 korona.**

Bükkfa mágla szerint 10 méter hosszban, 2 méter magasban ölenként **25 korona 60 fillér.** Egyes ölekbe rakva **24 korona.**

Kiváló tisztelettel:

Pap Pál Pál,
fakereskedő.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Mindszenten, Özv. **D a n i c s k a** Józsefné urnő házában

kalapos üzletet

nyitottam. A legjobb anyagból készült és legújabb divat szerint készített kalapokat a legjutányosabb áron számítom. Nagy választék uri kalapokban is.

A n. é. közönséget egy próba vásárlásra kérve, vagyok
kiváló tisztelettel

Keszler Ferencz
kalapos.

Jól irni és olvasni tudó

f i u

a helybeli könyvnyomdában
tanoncznak felvétetik.

WEISZ I.

KÖNYVNYOMDÁJA

Mindszenten.

Levélpapírok és borítékok

cézgyomattal

körlevelek, részvények

és

értékpapírok,

kis- és nagy plakátok

esketési és vigalmi

M E G H I V Ó K

gyáslapok

hivatalos táblázatok

stb. stb.

jutányos áron készíttetnek.

Könyv-

és

papirkereskedés.

KÖNYVEK

irodaiszerek

dobozos

levélpapírok

diszes

képes levelező-lapok

jutányosan

kaphatók.